

[Anna Westergaard.]

rende virkninger af forhøjelserne. Vi mener som sagt ikke, at takstforhøjelsen er vejen ud af den krise, som statsbanerne — af grunde, som banerne ingen indflydelse har på — er inde i under den hårde konkurrence, de er udsat for, og med de stadigt stigende krav om forbedringer af driften, mere service og nye metoder. Statsbanerne har allerede gennem lang tid med personalets fulde støtte energisk søgt at imødegå denne krise, såvidt det stod i banernes magt, og med de midler, banerne nu engang råder over, men under de givne vilkår har det ikke været muligt for banerne at afværge den; det må jo ikke glemmes, at statsbanerne på det økonomiske område stort set arbejder med bundne hænder.

Løvrigt vil jeg gerne slutte mig til de fremsatte bemærkninger om, at den højtærede minister har haft en såre heldig hånd, da han udformede lovforslaget, og har sat fingeren på de steder, hvor pengene kunne tages, når de nu skulle tages, og som forholdene ligger, kan jeg på det radikale venstres vegne anbefale lovforslagets hurtige gennemførelse.

Forslaget om forhøjelse af posttaksterne er ligeledes et led i den ved skattelovens behandling trufne ordning. Forhøjelserne udover brevportoen er lagt på arbejder og præstationer, ved hvilke postvæsenet har haft større udgifter end indtægter under bestridelsen af de pågældende forretninger. Nogen økonomisk risiko for tab ved denne aktion er der ikke for postvæsenet, der er så heldigt stillet, at det ikke er udsat for nogen nævneværdig konkurrence, idet postvæsenet nemlig har et monopol.

På mit partis vegne kan jeg anbefale også dette lovforslag til vedtagelse.

Ministeren for offentlige arbejder (Carl Petersen): Jeg takker ordførerne for deres velvillige indstilling til lovforslagene. Der er fremsat enkelte bemærkninger, som jeg skal svare på. Den opgave, som blev stillet mig, var en bunden opgave, idet kriteriet kun var, at jeg skulle fremskaffe pengene. Det drejede sig ikke om, at jeg skulle skabe balance det ene eller det andet sted, men blot om, at jeg ved takstforhøjelser skulle fremskaffe denne merindtægt. Derfor blev opgaven bunden, og derfor blev det min og embedsmændenes sag at finde frem til forhøjelser, der ikke gør mere skade end højst nødvendigt.

Jeg har ved tidligere lejligheder både fra tingenes talerstole og ude i landet givet ud-

tryk for min mening om disse problemer, der ikke er så lette, som nogle mener de er. Nogle af indlæggene her i dag har da også drejet sig om rationalisering o. s. v.

Det ærede medlem hr. Stensballe sagde om postloven, at når regnskabet blev sluttet, ville de 12 mill. kr., som den skønsmæssigt beregnede forhøjelse skulle indbringe, næppe vise sig som overskud, og deri har det ærede medlem fuldkommen ret; det kan der ikke blive tale om. Vi ved så meget om tallene nu, at det sidst afsluttede regnskab vil vise en noget bedre stilling, end vi for nogle måneder siden havde skønnet, idet vi kan regne med et overskud af 3, måske 4 mill. kr. Men vi ved også, at det kommende år vil forøge udgifterne med ca. 8, formentlig 9 mill. kr., og med de tal vil man hurtigt kunne regne ud, at den skønsmæssigt ansatte forhøjelse på 12 mill. kr. formentlig kun vil indbringe et overskud på ca. 7 mill. kr.

Dernæst var det ærede medlem inde på forhøjelserne af statsbanernes fragt- og persontakster. Som jeg sagde ved forelæggelsen, havde det været lettest blot at forhøje med 10 pct. over det hele; så havde vi haft 30 mill. kr., men kun på papiret. Der ville så være blevet bedre balance — selvom jeg har mine tvivl derom —, men man må ikke glemme, hvis man forhøjer godstaksterne væsentligt, at een ting er sikker — rent bortset fra en mulig afgang i godsmængden —, nemlig den, at der kommer en prisforhøjelse for transporten af varer og ikke alene for de varer, der beføres på jernbanerne, men alle vareområder. Selvom skibsfartens og lastautomobiltrafikens indehavere er samfundsbetonede sjæle, er jeg nogenlunde sikker på, at det ikke ville være så forfærdelig længe, før de fandt på, at nu kunne de godt uden skade for sig selv forhøje taksterne på det gods, de transporterer, og så ville der komme en forhøjelse — jeg kan ikke sige, hvor stor —, som ville virke ind på varepriserne, der igen bestemmer pristallets højde. Efter stigning i pristallet ville tjenestemandslønninger og andre pristalsbestemte ydelser stige o. s. v. Derfor har jeg set det som min opgave på dette felt at foretage disse forhøjelser så lempeligt som muligt.

Lignende betragtninger kan anlægges med hensyn til persontrafikken; hvis man uden hensyn til, hvor man ramte, forhøjede taksterne, ville det medføre en forringelse af reallønnen for tusinder og atter tusinder af arbejdere, fordi man derved ville øge deres udgifter til befordring. Derfor har det været min opgave at placere forhøjelserne på de steder, hvor man nok må indrømme, at de